

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

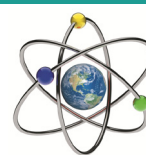
№11
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 586 sahifa,
4-noyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Oilaning maktabgacha yoshdagi bolalar estetik tarbiyasidagi o'rni	24
<i>Abdullayeva Ma'sudaxon Abdubannayevna</i>	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarini pedagogik faoliyatga metodik tayyorlash texnologiyalari	27
<i>Abdubannoyeva Muxlisaxon Iqboljon qizi, Abdullayev Alibek Qodiraliyevich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida bulutli xizmatlardan foydalanish zaruriyati	30
<i>Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Turdaliyeva Muslimaxon Jahongir qizi</i>	
Raqamli texnologiyalar yordamida fortepiano chalishni o'rgatish metodikasi	34
<i>Abduvaxobova Nilufar Abdumannon qizi</i>	
Maktabda fizika fanini o'qitishda innovatsion yondashuv	38
<i>Alinazarova Mahfuza</i>	
Tasavvufdagi "komil inson" konsepsiyasining hozirgi ta'lim tizimida shaxsga yo'naltirilgan yondashuv sifatida talqini	43
<i>Aqilxonov Saidolimxon Abdurashid o'g'li</i>	
Tabiiy-ilmiy savodxonlikni shakllantirish omillari va pedagogik shart-sharoitlar	48
<i>Choriyeva Gulbaxor Shotemirovna</i>	
Robototexnika fanini o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanib mustaqil ta'limni tashkil etish	53
<i>Elmonov Sirojiddin Mamadiyarovich</i>	
Xalqaro baholash dasturlarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini baholash bo'yicha jahon tajribasi	58
<i>Ergasheva S. T.</i>	
Boshlang'ich ta'limda tabiiy fanlar orqali o'quvchilarning kognitiv salohiyatini rivojlantirish	61
<i>Eshmamatova Dilnoza Jovli qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning aqliy salohiyatini oshirishda tarbiyachi mahorati	64
<i>Karimova Gulzodaxon Marufjon qizi</i>	
Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishni takomillashtirish	68
<i>Hojikarimova Gulasal Tadjaliyevna</i>	
Xorijiy talabalarga o'zbek tilini o'rgatishda elektron platformalar yaratish	71
<i>Jo'rayeva Matluba</i>	
Bo'lajak o'qituvchilar uchun raqamli ta'lim muhitini modellashtirish va uning samaradorlik omillari	74
<i>Komilova Z. X.</i>	
O'qituvchi kasbiy faoliyatida muloqot madaniyati	80
<i>M. Yu. Mahkamova</i>	
Psixologiya fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va talabalarda tahliliy fikrlashni shakllantirish masalalari	86
<i>Madazizova Difuza Raxmatullayevna</i>	
Integrating Listening and Speaking Skills in ESP (English for Specific Purposes) Classes	90
<i>Madina Tilavova</i>	
Bolalarni maktabga tayyorlash jarayonida neyropedagogik yondashuvlar	94
<i>N. O. Saidova</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida radiologiya fanini o'qitishda raqamli texnologiyalarning metodologik roli	99
<i>Nazarova Gulchexra Shuxratdjonovna</i>	
Ijodkorlik tushunchasining mohiyati va uning ta'limdagi roli	103
<i>Ochilova Dilbar Isroilovna</i>	
Alaliyani boshqa nutqiy nuqsonlar bilan farqli xarakteristikasi	108
<i>Oripova Zilola</i>	
Ingliz tilini o'qitishda suggestopediya metodini joriy etishning samaradorligi	113
<i>Pulatova Sitora Abdurazzoq qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari menejerlarining kasbiy-boshqaruv kompetentligi tushunchasi va uning tarkibiy qismlari	118
<i>Qarshiboyev Sharof Egamnazarovich</i>	
Koordinatsion qobiliyatlarni rivojlantirishning yosh badmintonchilar texnik-taktik tayyorgarligiga ta'siri	122
<i>Qurbanova Ilmira Alisher qizi</i>	

Blended Learning	125
Quvandikova Xadicha	
Fizika darslarida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish	129
Raxmanov Valijon Turdaliyevich, O'razaliyev Alijon Xasan o'g'li	
"Qurilish jarayonlari texnologiyasi" fanida loyihalash kompetentligining tarkibiy tuzilmasi va uni raqamli ta'limga moslashtirish	135
Raxmonova Nazokat Umaraliyevna	
Vitagen texnologiyalar asosida talabalar mediamentalitetini rivojlantirishda sun'iy intellekt (AI) dasturlaridan foydalanishning tahliliy modeli	140
Rustamova Nodira Rustamovna	
Talabalarda kooperativ ta'lim asosida motivatsiyani rivojlantirish usullari	145
Sitora Toshmatova	
STEAM yondashuvi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ kompetensiyani shakllantirishning zaruriyati	149
Tashibekova Munajat Xoshimovna	
Musiqqa ta'limining pedagogik asoslari va metodik tizimi	153
Toshpulatova Said Kuzibaevna	
Texnologiya fanini o'qitishda eng samarali metodlardan foydalanish	158
Turdiyeva Shahzoda Eshdavlat qizi	
Enhancing University Students' Self-Directed Learning Through Edtech Tools	161
Ulasheva Lobar	
Fanlararo loyiha ishlarini tashkil etish orqali o'quvchilarning dizayn fikrlash salohiyatini oshirish	164
Valiyeva Nargiza Athamboyevna	
Alohida ta'lim ehtiyojiga ega o'quvchilarning kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik-psixologik asoslari	169
Xakimova Sarvinov Sharifjon qizi	
Sun'iy intellekt asosida yaratilgan ta'lim platformalari: samaradorlik tahlili va pedagogik yondashuvlar	173
Xanbabayev Xakimjon Ikramovich, Erkinov Jasurbek Hasanjon o'g'li	
Tasavvufdagi "muhosaba" va "tafakkur" amallarining o'z-o'zini refleksiya metodlari sifatida qo'llanilishi	176
Xoshimov Nuriddin Mamadaliyevich	
Milliy sport va ommaviy o'yinlarning badiiy-estetik ahamiyati	182
Yaxyayeva Sojida Abdurahimovna	
Ota-ona mehrining bola psixologiyasiga ta'siri	185
Yulchiyeva Shohsanam Dilshod qizi	
Nutq rivojlanishi orqada qolgan bolalarda qo'llaniladigan innovatsion usullari samaradorligi	189
Ahmedova Nargiza Muzaffarovna	
Факторы, сдерживающие развитие науки в контексте требований к диссертационным работам	193
Зайналов Жахонгир Расулович, Нурмухамедов Аббос Мамадалиевич, Шадманов Камолиддин Кажакджанович, Самигова Нодира Хамидуллаевна	
Структура и стратегии развития предметных компетенций	197
Наимова Мафтунабону Файзулложоновна	
Психологическая консультация: современная практика, задачи и перспективы развития	203
Раупова Шохида Ахроровна	
Подготовка будущих педагогов к инклюзивному обучению детей с ограниченными возможностями здоровья: задачи и перспективы	207
Сайфутдинова Насиба Нурматовна	
Формирование иноязычной грамотности у курсантов военных вузов: социально-психологические факторы	211
Сулейманова Нилуфар Камиловна	
O'qituvchi shaxsiy kompetensiyasining mohiyati va pedagogik faoliyatdagi o'rni	214
Abdiraxmonova Guliston Muzaffar qizi	
Bolalarda axloqiy qadriyatlarni shakllantirish jarayonining milliy va umuminsoniy tamoyillari	218
Abdumutalipova Gulshodaxon Nurbek qizi	
Fuqarolik jamiyatida huquqiy madaniyat va uni rivojlantirish jarayonlari	221
Abdusalimova Shaxnoza Quduratullayevna	
Ta'lim menejmenti tizimida o'qituvchining nutq madaniyatini rivojlantirish strategiyalari	224
Abduxalilova Iroda Nozimxonovna	

O'zbekistonda yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalashda "Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi"ning ustuvor vazifalari	229
Abirova Umida Nazarovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini inklyuziv ta'lim sharoitida differensiyalashtirilgan dars mashg'ulotlarini tashkil etishga o'rgatish (kompetentligini shakllantirish/rivojlantirish) usullari.....	232
Adhamova Diyora Sanjar qizi	
Musobaqa faoliyati samaradorligini oshirishda sambochilarning energiya sarfi va tiklanish mexanizmlari tahliliy	239
Tangriyev Abdukarim Tovashevich	
Aksiologik yondashuv asosida bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining harakat faolligini takomillashtirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati	244
Hafizov Shahriyor Shavkatovich	
Bo'lajak tarbiyachilarning transversal: tanqidiy va innovatsion fikrlash kompetensiyalari	248
Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi	
Axborotning gnoseologik mohiyati	256
Kamolova Munajatxon Jaloldinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish yo'llari	259
Mamatova Aziza Bo'riboyevna	
Akademik litseylarda kimyo fanini o'qitishda raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari	262
Maxamadiyev Sharofiddin Jumaboyevich	
Pedagogik oliy ta'limda talabalarning kasbiy ijtimoiylashuvini korporativ madaniyat asosida rivojlantirish metodikasi.....	267
Maxkamova Dilafruz Aliyevna	
Bo'lajak o'qituvchilar uchun xorijiy tillarni o'qitishda lingvomadaniy yondashuv	271
Normamatova Kamola Gulmamat qizi	
O'zbek tili izohli lug'atida iboralarning grammatik tavsifi (bosh komponentli iboralar misolida).....	274
S. Sh. Azamatova	
Oila instituti va gender tenglikni ta'minlashning ijtimoiy-huquqiy muammolari	277
Salayeva Aziza Muhammadmurot qizi	
Gender yondashuv asosida talaba-qizlarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning namunaviy mezonlari	282
Xolova Mohigul Shavkatovna	
Pedagogika yo'nalishi talabalari huquqiy savodxonligini rivojlantirish metodlarini takomillashtirish	287
Xudoyberganov Atham	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida leksik komponentlikni TRIZ texnologiyasi yordamida rivojlantirish	291
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Fayzullayeva Nazokat Uchqun qizi	
Цифровизация и трансформация образования как социально-педагогическое явление	295
Кадилова Наргиза Азаматовна	
Методика формирования креативного мышления у студентов-филологов на основе проблемно-ориентированных заданий (на материале английского языка)	298
Мамырбаева Дина	
Структура и стратегии развития предметных компетенций	304
Наимова Мафтунабону Файзулложоновна	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda morfologik kompetentlikni shakllantirish	308
Ganiyeva Shodiya Azizovna	
Модель "4+1+1" как ключевой механизм в системе практической подготовки учителей музыки.....	313
Мухитдинова Малохатхон Саиджабборовна	
Tarbiya fanini o'qish samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish	317
Nazarova Nasiba Abdullayevna	
Tarbiyachining kasbiy psixologik xususiyatlari.....	320
Shamshetova Anjim Karamaddinovna	
Boshlang'ich ta'limda tarbiya nazariyasi va metodologiyasi	323
Bo'ronova Iroda Bo'ronovna	
Yosh dzyudochi qizlarning mashg'ulotlar jarayonida jismoniy tayyorgarligini oshirish texnologiyalari	327
Matmurotova Iroda Baxtiyor qizi	
"Odob us-solihin" asarida yoritilgan axloqiy-didaktik g'oyalar va uning pedagogik mazmuni	332
A. N. Nusratov	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kasbiy kompetentligini takomillashtirishning metodik asoslari	336
Xolmatov Pardaboy Qoraboevich, Abdurasulova Dilnoza	

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari faoliyatida loyihalashtirishning o'rni	342
<i>Abdusattorova Go'zalxon Abdulxabib qizi</i>	
Tibbiyot va frazeologiya inson omilida	346
<i>Achilov Muzaffar Norquliyevich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida fazoviy tasavvurlarni rivojlantirishda matematikaning ahamiyati	349
<i>Mamasaidova Muhabbat Abdulalom qizi, Akbaraliyeva Marjona Xurshid qizi</i>	
Ekoestetik kompetensiyani shakllantirishning xorijiy va milliy tajribalar tahlili	354
<i>Alijonova Maftuna Maxamadjon qizi</i>	
Pedagogik jarayonda talabalarda qadriyatli munosabatlarni shakllantirish mexanizmlari	359
<i>Alikulova Muxayyo Sherovna</i>	
Ingliz ritsarlik romanlarining lingvopoetik tahlili	362
<i>Durdona Boychayeva, Aliyeva Elmira</i>	
Maktabgacha ta'limda estetik tarbiya berishning pedagogik asoslari	365
<i>Altibayeva Gulbaxor Majitovna</i>	
Kasbiy kompetensiya tushunchasining mazmuni mohiyati va tarkibiy tuzilmasi	369
<i>Axmadjonova Jasmina Jamshid qizi</i>	
Developing Writing Competence Among CEFR B1 and Ielts Learners Experiencing Difficulties in English Language Acquisition	374
<i>Ayturaev Majid Mavlankhanovich</i>	
Ta'lim jarayonida ijtimoiy intellektni rivojlantirishning milliy qadriyatlarga asoslangan modeli	378
<i>Azamov Umarxon Xayyoxonovich</i>	
Complications in Teaching Argumentative Speech to Students in Grades 8–9	383
<i>Buribayeva Aziza Ismatillaevna</i>	
Interfaol o'yinlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni shakllantirishning pedagogik asoslari	386
<i>Buriyeva Aziza Nematovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida maktabgacha katta yoshdagi bolalarning ijodiy faolligini shakllantirish	390
<i>Davronova Sevinch</i>	
O'quvchilarda milliy va umummadaniy kompetensiyani rivojlantirishda maqollardan foydalanish bo'yicha manbaalar tahlili	394
<i>Boltayeva Barno, Eliboyeva Surayyo Abdukarim qizi</i>	
Social Roots and Psychological Consequences of Domestic Violence	399
<i>Dumarova Gulmira Kozimbekovna, Mamadaliyeva Gulmira, Sultonova Zulhayo</i>	
The Transversal-Methodical Competence of a Preschool Educator is the Foundation of Effective And Quality Education	402
<i>Ergasheva Barno Ziyaviddin kizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ta'lim-tarbiya berishning innovatsion yo'llari	406
<i>Erkinova Mehriniso Ro'ziboyevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini oshirish strategiyalari	411
<i>Eshonkulova Hilola Rajab qizi</i>	
Ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqotning bilish faoliyatiga ta'siri	415
<i>Habibova Shyira Baxtiyorovna</i>	
Ruhiy rivojlanishi sustlashgan boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'qish buzilishlarini aniqlash va bartaraf etish	419
<i>Ikromova Sarvinov Siroj qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda riskologik kompetentlikni shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	424
<i>Jabborova Dilafruz Furqatovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda chet tili o'rganish jarayonida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning psixologik asoslari	428
<i>Jurayeva Sug'diyona Shamsiddin qizi</i>	
Transforming Education: The Impact of Emerging Technologies on Modern Pedagogical Practices	431
<i>Kadirova Ferangiz Himmatillo qizi</i>	
Salomatlik etikasi konsepsiyasi va pedagogik madaniyat – talabalar ma'naviyati va dunyoqarashini shakllantirishdagi roli	435
<i>Kamalova Yoqutxon Bahodirovna</i>	

Tarbiyachilarning kasbiy mahoratini takomillashtirish va pedagogik faoliyat samaradorligini oshirish omillari	439
<i>Kenjayeva Dildora Terkashevna</i>	
Maktab ta'lim tizimida innovatsiyalarning o'rni va ahamiyati	443
<i>Kistabayeva Gulchexra Djurakulovna</i>	
Kichik maktab yoshi davrida o'quv faoliyati va o'quv motivlarining shakllanishi	448
<i>Latifa Zarifovna Korayeva</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimining raqamlashtirilishi: xalqaro tajriba va istiqbollar	451
<i>Mahmudova Zulfiya Homidovna, Hoshimova Dilnoza Boymirzoevna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini dizayn tafakkurga o'rgatishda STEAM yondashuvining didaktik imkoniyatlari	454
<i>Mamadaminova Munisa Maxmudjon qizi, Boboxonova Shodiyona Rustam qizi</i>	
Tabiatni asrash – kelajakni asrash: Buxoro misolida	459
<i>Mardonova Saodat Muzaffarovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda o'z-o'zini baholash kompetentligini shakllantirish va rivojlantirish	463
<i>Meyliyeva Nafosat Gulomovna</i>	
Sun'iy intellektning ta'limda kognitiv va metakognitiv jarayonlarga ta'siri	466
<i>Murodov Ulug'bek O'tkir o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda inklyuziv ta'limning tashkil etilishi	470
<i>Mustofoyeva Muhabbat Husniddin qizi</i>	
The Effectiveness of Art Therapy in Working With Children Experiencing Emotional Stress	473
<i>Nargiza Khayrullayevna Ortikova, Laziz Azizovich Normuratov</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarining musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish mexanizmlari	477
<i>Ortiqov Akmaljon Abdusalom o'g'li</i>	
CLIL metodining O'zbekiston ta'lim tizimida qo'llanilishi	481
<i>Qarshiyeva Sarvinoz Ural qizi</i>	
The Use of Mobile Apps to Build Vocabulary Proficiency	486
<i>Kosimov Sunnat Ravshan ugli</i>	
Yoshlar tafakkurini rivojlantirish va ma'naviyatini oshirishda tasviriy san'atning o'rni	490
<i>Quvonchbek Abduxamidov</i>	
Axborot texnologiyalari ta'sirida san'at tushunchasining o'zgarishi	494
<i>Rajabova Laylo O'tkir qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari	498
<i>Ramozonova Bahoroy Sadriddinovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetentsiyalarini shakllantirishda innovatsion yondashuvlarning pedagogik asoslari	501
<i>Yusufzoda Shabnami Yunus, Rashidova Saida Ravshonbek qizi</i>	
Axborot texnologiyalarini fizika darslarida qo'llash	506
<i>Raxmanov Valijon Turdaliyevich, O'razaliyev Alijon Xasan o'g'li</i>	
Axborot xavfsizligini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanish afzalliklari	510
<i>Raxmetova Lazzat</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning psixologik xususiyatlarining o'ziga xosligi	513
<i>S. A. Mamatisayeva</i>	
Androgogik yondashuvning integrativ metodikasi	517
<i>Sattorova Shaxlo Axadovna</i>	
Gendered Language in Uzbek and English Media Discourse	520
<i>Sultonova Charos Iskandar kizi</i>	
Maktabga tayyorlov yoshdagi bolalarda ijtimoiy ekologik dunyoqarashni shakllantirishga ta'sir qiluvchi omillar	527
<i>Suyunova Matluba Abdusaidovna</i>	
Empatiya shifokor–pasiyent munosabatida: tibbiyot talabalarining psixologik tayyorgarligi	531
<i>Tajiboyeva Odinaxon Rustamjon qizi, Qurbonova Fotima Farhodjon qizi</i>	
Modern Approaches to Teaching Grammar	534
<i>Tuychiyev Azamat Farkhod ugli</i>	
The Importance of Psychological Preparation of Preschool Children for School Education	538
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	

Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagoglarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish	541
<i>Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi</i>	
Imkoniyati cheklangan va sog'lom bolalar faoliyatida universal ta'limning imkoniyati	544
<i>Xolmatova Sarvinoz Raxmatilla qizi</i>	
Kurashchilarning umumiy va maxsus sport tayyorgarliklari.....	548
<i>Xudoyberganov Javlonbek Soatboy o'g'li</i>	
Tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida ekologik kompetentlik tushunchalarini rivojlantirish bosqichlari.....	551
<i>Yarova Gulhayo Fazliddin qizi</i>	
Arxitektura va dizayn yo'nalishi bitiruvchilarini kasbga yo'naltirish vositasida axborot almashish jarayonlarini optimallashtirish metodikasini takomillashtirish.....	555
<i>Kuchimov M. K.</i>	
Yuqori sinf o'quvchilarining ma'naviy kompetentligini jadidlarning pedagogik qarashlari asosida shakllantirish metodikasi (Temurbeklar maktablari misolida)	559
<i>Quldashev Murodjon G'aniyevich</i>	
Лингвистическое исследование влияния социальных сетей на синтаксические изменения в языке современного поколения.....	562
<i>Шавилова Наталья Сергеевна</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchisining nutq madaniyati.....	566
<i>Islamova Dilfuza Dilshodovna, Gulimbayeva Barno</i>	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе "школа–маҳалла" в Узбекистане ...	570
<i>Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли</i>	
Mantiqiy masalalarni bajarishning metodik usullari	575
<i>Tosheva Yulduz</i>	
Bo'lajak ofitserlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda pedagogik-psixologik omillar (jamoat xavfsizligini ta'minlash bo'linmalari misolida)	579
<i>Yarmatov Akbar Normurotovich</i>	
Yosh harbiy xizmatchi ofitserlarda muloqot madaniyatini samarali shakllantirish muammosining xorijiy tadqiqotlardagi talqini	582
<i>Matyakubov Elyor Rajapovich</i>	

ANDROGOGIK YONDASHUVNING INTEGRATIV METODIKASI

Sattorova Shaxlo Axadovna

Shaxrisabz davlat pedagogika instituti katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada androgogik yondashuvning nazariy asoslari va uning oliy ta'lim jarayonida milliy tarbiyaga xos fazilatlarni shakllantirishdagi roli chuqur tahlil etiladi hamda integrativ metodika orqali o'quv jarayonini zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish yo'llari ochib beriladi. Maqolada talabalarni milliy o'zlikni anglash, madaniy merosni qadrlash va ijtimoiy mas'uliyatni his etishga yo'naltiruvchi pedagogik mexanizmlar asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: androgogika, integrativ metodika, milliy tarbiya, qadriyat, mustaqil ta'lim, refleksiya, milliy o'zlik.

Abstract: This article deeply analyzes the theoretical foundations of the andragogical approach and its role in forming the qualities inherent in national education within the process of higher education. It also reveals ways to integrate the educational process with modern pedagogical technologies through an integrative methodology. The article substantiates pedagogical mechanisms that guide students to understand national identity, appreciate cultural heritage, and develop a sense of social responsibility.

Key words: andragogy, integrative methodology, national education, value, independent learning, reflection, national identity.

Аннотация: В статье глубоко анализируются теоретические основы андрагогики и её роль в формировании качеств, присущих национальному воспитанию, в процессе обучения в высшей школе, а также раскрываются пути сочетания образовательного процесса с современными педагогическими технологиями посредством интегративной методологии. Обосновываются педагогические механизмы, способствующие пониманию студентами национальной идентичности, ценностному восприятию культурного наследия и формированию чувства социальной ответственности.

Ключевые слова: андрагогика, интегративная методология, национальное воспитание, ценность, самостоятельное обучение, рефлексия, национальная идентичность.

KIRISH

Bugungi zamonaviy ta'lim va psixologiyada andragogika, ya'ni kattalar ta'limi nomli yangi ta'lim tushunchasi tez-tez uchrab, uni takomillashtirish masalalariga bag'ishlangan bahs-munozaralar hamda tadqiqot ishlari keng olib borilmoqda. Adabiyotlarda va internet sahifalarida bu ta'limga nisbatan ommaviy ravishda quyidagi savollar bilan murojaat qilinadi: Kattalar ta'limi nima? Kattalar ta'limi ahamiyatlimi? Kattalar ta'limi uchun zarurat bormi? va boshqalar. "Kattalar ta'limi" atamasi mamlakatimiz hamda xorijiy ilmiy-uslubiy adabiyotlarda o'z o'rnini topganiga qaramay, bizning nazarimizda mazkur tushuncha keng qamrovli, chuqur mulohaza yuritishga undaydigan sohalardan biridir. "Kattalar ta'limi" deganda katta yoshli insonning har tomonlama kamol topishini tushunamiz. Katta yoshli insonning bilimi, malakasi va ko'nikmasini kengaytirish bilan bog'liq har qanday faoliyat kattalar ta'limi hisoblanadi, deyish mumkin. Ushbu atama bilan bog'liq yana bir qiziqarli savol mavjud – kimni katta yoshli deb atash mumkin? Aslida katta yoshli inson kim va u necha yoshdan boshlab shunday hisoblanadi degan savollarga turlicha nuqtayi nazardan javob beriladi. Masalan, fiziologik nuqtayi nazarga ko'ra, inson organizmi o'sishni to'xtatishi bilan u katta yoshli odamga aylanadi, ya'ni bu toifa odatda 30-yoshdan oshganlar hamda hatto nafaqadagilarni ham qamrab oladi.

Psixologiyada esa insondagi barcha psixologik jarayonlar, holatlar va xususiyatlarning taraqqiy etishi bilan bog'liq yosh bosqichi katta yoshli odam davri deb belgilanadi. Pedagogikada ilgari surilgan g'oyalar mazmuniga ko'ra esa inson o'rta ma'lumotga ega bo'lib, mustaqil ravishda mehnat qilib, pul topishni boshlaganidan so'ng katta yoshli inson hisoblanadi. U tarbiyaning barcha turlarini anglay olishi, ta'lim jarayonini ongli ravishda amalga oshira olishi bilan ajralib turadi. Demak, yuqoridagi nazariyalar mazmunidan kelib chiqqan holda biz fiziologik, psixologik va pedagogik jihatdan rivojlangan insonga ta'lim berish jarayonini o'rganamiz.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Bugungi kunda kattalar ta'limiga oid bahs-munozaralar va manbalar ko'p bo'lishiga qaramay, ushbu yo'nalishga bag'ishlangan alohida adabiyotlar nisbatan kam. Mazkur muammoga oid eng keng qamrovli va mazmunli manbalardan biri sifatida O'. M. Asqarova, M. A. Abdullayeva, M. Boltayeva tomonidan yozilgan "Andragogika" o'quv qo'llanmasini misol keltirish mumkin. Qo'llanma mazmuniga ko'ra, kattalar ta'limiga oid quyidagi fikrlar ilgari suriladi: Andragogika – kishilarning o'zlarini o'rganishga oid jadal rivojlanayotgan yo'nalish bo'lib, bu prinsiplar o'zgaruvchan va shaxsiy rivojlanishga yordam beradi. "Andragogika" tushunchasi ilmiy atama sifatida 1833-yilda nemis pedagog-tarixchisi A. Kapp tomonidan fanga kiritilgan. Agar "Pedagogika" so'zi bilan yonma-yon, o'xshash tarzda talqin etilsa, uning kelib chiqishi yunoncha so'zlardan (andros – erkak, odam; agogeyn – yetaklash) iborat ekanligi oydinlashadi. So'zma-so'z tarjima qilinganda andragogika – "katta odamni yetaklash" degan ma'noni bildiradi. Andragogikani o'quv fani sifatida tushunish uchun uning mutaxassis tayyorlash tizimidagi o'rni va imkoniyatlarini belgilay olish muhimdir. Ilmiy bilimlarning nisbatan yangi tarmog'i hisoblangan andragogika hozirgi kunda tiklanish va rivojlanish bosqichini boshdan kechirmoqda.

"Pedagogika" va "Andragogika" terminlarining o'zaro yaqinligi ko'p yillardan beri turli munozara va bahslarga sabab bo'lib kelmoqda. "Andragogika" tushunchasi pedagogika sohasi bilan yaqin bo'lsa-da, kattalarga ta'lim berishning o'ziga xos jihatlari ham unutmazlik lozim. Mazkur qarama-qarshiliklar tufayli andragogika fanining ilmiy tizimdagi aniq o'rni hali ham to'liq belgilab olinmagan. Ayrim tadqiqotchilar uni pedagogikaning tarkibiy qismi sifatida ko'rib, uni maktab pedagogikasi, boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi, didaktika, oliy maktab pedagogikasi kabi yo'nalishlar qatoriga kiritadilar. Biroq bir narsa aniq – andragogika fanlararo bog'liqlikka ega. Andragogikaning ta'lim nazariyasi bilan pedagogika o'rtasidagi uzviy aloqadorlik, ularning predmetlarini taqqoslaganda yaqqol namoyon bo'ladi. Pedagogikaning umumiy predmeti – shaxsning pedagogik voqelikdagi shakllanish jarayoni bo'lsa, kattalarga ta'lim berish nazariyasining predmeti – ijtimoiy-madaniy institut sifatida kattalarga bilim berish tizimidir. Andragogikaning o'ziga xos jihati esa uzluksiz ta'lim jarayonida kattalarni o'qitish nazariyasi va metodikasini o'rganishdan iboratdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Andragogika – bilimlarning gumanitar sohasidir. Unda nafaqat insonni bilish, balki ijtimoiy bilimlar, ta'lim falsafasi, madaniyatshunoslik kabi yo'nalishlarga oid tushuncha va g'oyalar sintezi ham amalga oshiriladi. Kattalar ta'limi ko'p tomonlamali jarayon bo'lib, u bir tomondan dolzarb muammolar xususidagi axborotlarni umumlashtirish, ikkinchi tomondan esa ularni ixtisoslashtirish va joy-joyiga qo'yish imkonini beradi. Shu tufayli andragogika pedagogika – ya'ni kattalar ta'limi nazariyasining tarkibiy qismi sifatida, hamda bilim sohasining mustaqil tarmog'i sifatida insonni o'rganuvchi fan deb e'tirof etiladi. Zamonaviy andragogik amaliyotni tashkil etishning samarali usullari sifatida quyidagilarni ko'rsatish mumkin: modellashtirish, loyihalash, refleksiya (fikrlash, baholash, korrektsiyalash), dasturlash. Andragogik faoliyat modellarini va yetakchi g'oyalarni sinovdan o'tkazish, andragogik bilimlarning amaliyotga yo'naltirilganligini ta'minlash, kadrlar tayyorlash sifatiga ta'sir ko'rsatish, bandlekka ko'maklashish hamda kasbiy reabilitatsiya markazlari, malaka oshirish institutlari, eksternal va kechki maktablarni muvofiqlashtirish orqali amalga oshiriladi.

Kattalar ta'limi amaliyotini o'rganuvchi va umumlashtiruvchi fan sifatida andragogika kattalarning ta'lim olish maqsadini shakllantirish va uni ro'yobga chiqarishning nazariy asoslarini ishlab chiqadi. Faoliyatning nazariy va metodologik asoslarini ishlab chiqarkan, andragogika insonning butun hayot yo'li davomida o'qitishni ko'zda tutadi. U kattalarga ta'lim berish tamoyillari, usul va vositalarini aniqlab beradi. Ularning yordamida kattalar hayoti rivojlantiruvchi, ijtimoiylashtiruvchi va moslashtiruvchi ta'lim bilan boyitiladi. Andragogika fani pedagogikadan farqli o'laroq, kattalar shaxsini ta'lim jarayonida mustaqil, tajribali va maqsadga yo'naltirilgan subyekt sifatida ko'radi. M. S. Knowles o'zining *The Adult Learner* asarida andragogikaning quyidagi oltita tamoyilini ajratib ko'rsatadi: ta'lim shaxsiy tajribaga tayanadi; o'rganish ichki motivatsiya bilan boshqariladi; o'rganish muammoli vaziyatlarga asoslanadi; ta'lim natijasi amaliy foyda keltirishi zarur; ishtirokchilar qaror qabul qilishda mustaqil bo'lishi lozim; o'qituvchi yo'naltiruvchi rolini bajaradi. Oliy ta'lim sharoitida ushbu tamoyillar talabalarning kasbiy tayyorgarligini chuqurlashtirish bilan bir qatorda, ularning milliy g'oyalar, urf-odatlar va qadriyatlarga asoslangan ma'naviy dunyosini ham boyitadi. Andragogika bilan chambarchas bog'liq bo'lgan milliy tarbiya – bu xalqning tarixiy, madaniy va ma'naviy merosini yosh avlod ongiga singdirish jarayonidir. Bu jarayon quyidagi asosiy fazilatlarni shakllantiradi: vatanparvarlik va sadoqat, axloqiy poklik va adolatparvarlik, ma'naviy uyg'unlik va o'zligiga hurmat, mehnatsevarlik va halollik, jamoaviylik va hamjihatlik. Talabalar ushbu fazilatlarni faqat nazariy bilim orqali emas, balki faol ishtirok, tahlil, muhokama va amaliy faoliyat orqali o'zlashtiradilar. Andragogik yondashuv aynan shu faoliyatga tayanadi.

Ta'lim jarayonida qo'llaniladigan andragogik metodlar sirasiga quyidagilar kiradi: muammoli ta'lim (milliy va ma'naviy muammolar asosida tahliliy fikrlashni rivojlantiradi), loyiha asosidagi o'qitish (talabalar milliy qadriyatlarga oid ijtimoiy loyihalarni ishlab chiqadilar), rol o'yinlari va treninglar (milliy an'analar va tarixiy voqealar

asosida shaxsiy tajribani shakllantiradi), debat va munozaralar (talabalarni o'z fikrini asosli himoya qilishga, boshqalar fikrini hurmat qilishga o'rgatadi). Ushbu metodlar orqali o'quv jarayoni faqat bilim olish emas, balki shaxsiy va ijtimoiy o'sish jarayoniga aylanadi. Tadqiqotlar (Lovat va boshq., 2011; Zajda va boshq., 2023) ko'rsatishicha, qadriyatga asoslangan ta'lim shaxsning ijtimoiy faolligini hamda o'zlikni anglashini oshiradi. Bizning fikrimizcha, O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida andragogik-integrativ metodika joriy etilganda quyidagi natijalar kuzatiladi: talabalarda mustaqil o'rganish ko'nikmalari shakllanadi, milliy o'zlik va vatanparvarlik tuyg'usi kuchayadi, o'qituvchi va talaba o'rtasida hamkorlik muhiti shakllanadi, o'quv jarayoni ma'naviy va kognitiv jihatdan boyiydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Integrativ metodika – bu ta'lim jarayonida turli fanlar, tajriba va qadriyatlar o'rtasidagi bog'liqlikni ta'minlovchi yondashuvdir. Lovat va Toomey kabi olimlarning fikricha, milliy qadriyatlarga yo'naltirilgan ta'limda integratsiya o'quvchining dunyoqarashini yaxlit tizim sifatida shakllantirishga yordam beradi. Oliy ta'limda integrativ metodika quyidagi yo'nalishlarda amalga oshiriladi: mazmuniy integratsiya – o'quv fanlarini milliy tarbiya mazmuni bilan uyg'unlashtirish. Masalan, "Pedagogika" fanida talabalar milliy tarbiya elementlarini o'z dars loyihalariga singdirish orqali integrativ fikrlashni rivojlantiradi, "Tarix" fanida esa milliy qahramonlar misolida qadriyatlarga asoslangan qarorlar tahlil qilinadi; faoliyatli integratsiya – talabalarning loyihalar, tadqiqotlar, amaliy mashg'ulotlar orqali o'z qadriyatlarini namoyon etishlari; refleksiv integratsiya – shaxsiy tajriba va milliy identifikatsiyani tahlil qilish asosida o'zlikni anglash.

Umuman olganda, integratsiya jarayoni uch asosiy bosqichda amalga oshiriladi.

1. **Motivatsion bosqich** – talabalarda milliy qadriyatlarga qiziqish va shaxsiy mas'uliyat hissini uyg'otish. Bu bosqichda loyiha asosidagi ta'lim, interaktiv suhbatlar va muammoli vaziyatlardan foydalanish samarali hisoblanadi.
2. **Kognitiv-amaliy bosqich** – talaba o'quv jarayonida milliy tarbiya mazmunini o'z faoliyatiga integratsiya qiladi. Masalan, madaniy meros obyektlariga tashrif buyuradi, mahalliy urf-odatlarini o'rganish bo'yicha amaliy topshiriqlarni bajaradi.
3. **Refleksiv bosqich** – bu bosqichda talaba o'z faoliyati va qarorlarini milliy qadriyatlar nuqtai nazaridan baholaydi. Refleksiya jarayoni andragogik o'qitishning asosiy elementi hisoblanadi, chunki u shaxsiy o'sishni rag'batlantiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shunday qilib, andragogika zamonaviy ilmiy bilimlar rivojining umumiy holatini aks ettiruvchi namunaviy yo'nalish sifatida e'tirof etilishi mumkin. Kattalar ta'limi bugungi kunning zaruriy ta'lim shakli sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki kattalar ta'limiga ham boshqa yosh guruhlaridagi ta'lim singari e'tibor berish – ta'lim jarayonidagi bir qator muammolar, e'tirozlar va noqulayliklarning bartaraf etilishiga xizmat qiladi. Ushbu ta'lim turi bo'yicha olib borilayotgan tadqiqotlar va izlanishlar uning yanada rivojlanishiga hamda keng jamoatchilikning bu yo'nalishga bo'lgan qiziqishini oshirishga xizmat qiladi.

Mazkur muammo bo'yicha keltirilgan manbalar, shubhasiz, ushbu mavzu bilan shug'ullanuvchi tadqiqotchilar uchun foydali bo'lishiga ishonamiz.

Xulosa qilib aytganda, andragogik yondashuv asosida tashkil etilgan integrativ metodika talabalarda milliy tarbiyaga xos fazilatlarini shakllantirishda yuqori samaradorlikni namoyon etadi. Ushbu yondashuv ta'lim jarayonining markaziga shaxsni – talabaning o'zini qo'yadi, uning tajribasi, qadriyati va refleksiyasini rivojlantiradi. Shu bois, zamonaviy oliy ta'lim tizimida andragogik va milliy qadriyatlarga tayangan integrativ o'qitish modeli nafaqat bilim berish, balki shaxsni ma'naviy barkamol, ijtimoiy mas'uliyatli va milliy ongli inson sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdullaev A. X., Raximov N. S., Xadayev M. O. Katta yoshdagilarni o'qitish markaziga: qadam-baqadam. – T.: "Chashma", 2013-yil.
2. Asqarova O'. M., Abdullayeva M. A., Boltayeva M. Andragogika. O'quv qo'llanma. – Namangan, 2014-yil.
3. Nishanova Z. T. Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya. Darslik. – Toshkent: "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2018-yil. – 600 b.
4. Saifnazarov I., Muxtarov A., Sultanov T., Nazarov N., Raximbabayeva N., Doniyorov X., Usmonov F. Falsafa. Darslik. – T.: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi", 2020-yil. – 424 b.
5. Alikulova, Muxayyo Sherovna. "Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim – bola imkoniyatlari poydevoridir." Oriental Renaissance: Innovative, Educational, Natural and Social Sciences 1(9) (2021): 459–464.
6. Sherovna, Alikulova Muxayyo. "Aksiologik yondashuv asosida talabalarning oilaga nisbatan majmuaviy bilimlarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari." Pedagogik Tadqiqotlar Jurnal 1(2) (2024): 236–238.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.